

PRÁZDNINOVÉ VYDÁNÍ: ČERVENEC – SRPEN 2019

...a které vody jsou nejčistší?
Ty, které se nejvíce otloukají o kameny,
ty, které padají jako vodopády
a velkolepě se tříští v nádherném
přepychu bílé pěny.

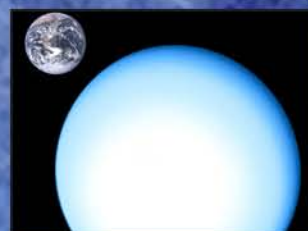
Jorge Ángel Livraga

GENIUS LOCI

**PODOBENSTVÍ
O VORU**

**SYMBOLISMUS
PLANETY URAN**

n@ - BULLETIN

Filozofie pro život - č. 116 - 25. červen 2019

Filozofie, kterou v Nové Akropolis navrhujeme, je způsob života dostupný všem, což znamená uplatňování učení velkých mudrců v praxi.

Kultura je uskutečňování lidských hodnot v životě, čímž se stává aktivní, využívá kvality každého člověka a rozšiřuje obzory.

Dobrovolnictví je plodem vůle vložené do služby ostatním. Neexistuje větší bohatství, než je ochota.

BRNO

www.akropolis.cz/brno

HRADEC KRÁLOVÉ

www.akropolis.cz/hradec

LIBEREC

www.akropolis.cz/liberec

OLMOUC

www.akropolis.cz/olomouc

OSTRAVA

www.akropolis.cz/ostrava

PARDUBICE

www.akropolis.cz/pardubice

PLZEŇ

www.akropolis.cz/plzen

PRAHA

www.akropolis.cz/praha

ZLÍN

www.akropolis.cz/zlin

PhDr. Slavica Kroča, šéfredaktorka

Redakce a grafická úprava:

Eva Bímová

Mgr. Ivana Hurytová,

Martina Flaitingrová,

Mgr. Aleš Gabriel

Vydává Nová Akropolis z. s.

Varšavská 19, 120 00 Praha 2

Tel.: 222 515 152, mail: nova@akropolis.cz

Nová Akropolis se nemusí plně ztotožňovat s obsahem uveřejněných textů, odpovídají za ně výhradně jejich autoři.

© Nová Akropolis z. s.

Všechna práva vyhrazena. Tento bulletin nebo jakákoli jeho část nesmí být reprodukovány v jakékoli formě bez předchozího písemného svolení vydavatele.

www.akropolis.cz

Milí čtenáři,

letní měsíce plné sluneční energie nás vybízí především k aktivitám venku. Slunce jako by rozhánělo všechny chmurné mraky objevující se na našem vnitřním nebi a do našeho nitra se vlévá povzbuzující proud světla a tepla. Z jedné strany cítíme, že musíme tuto sílu využít k činům, které snad až příliš dlouho odkládáme, ale z druhé strany sami sebe přesvědčujeme, že je čas odpočinku a že až s příchodem podzimních měsíců se život navrátí do běžného rytmu a my budeme připraveni k důležitým krokům či rozhodnutím.

Mezitím všechno dozrává, stromy se ohýbají pod tíhou zralých plodů a nabízejí nám to nejlepší ze své úrody. Máme to štěstí, že můžeme sledovat výsledky procesu zrání. A navzdory tomu, že jeho podstata zůstává našemu zraku skryta, vnímáme nezvratné přírodní Zákony. V Přírodě se nic neděje jen tak, ale vždy existuje směr a cíl rozvoje.

My lidé se častokrát ocitáme v situaci nevyhnutelné volby: poznat a následovat Zákony Přírody, anebo se držet vlastní „pravdy“ ze strachu, že bychom museli něco změnit. Ano, určitě není snadné nahradit nebo opustit navyklá schémata v myšlení, cítění a jednání; naučit se vybírat to, co nás přibližuje k moudrosti, a ne to, co nám brání v jejím dosažení.

Filozofie nám připomíná, že nejlepší plody v nitru člověka se rodí z jednání spojeného s rozvahou. Pokud nerozvíjíme rozvahu, každá volba je pro nás velkým trápením a pochybnosti nám brání v našem pokroku držíce nás vyčerpané ve stejném bodě. K dosažení rozvahy potřebujeme rozvinout velkou schopnost pozorování a se skromností přijímat to, co už vypozerovali mudrci před námi. Vždy můžeme využít jejich rady, jež jasně ukazují, která rozhodnutí jsou pro nás příznivá a která nás vedou na špatnou cestu. Jsem si jistá, že praktická filozofie nás učí rozvaze a velkému umění Žít.

Eva Bímová

Ředitelka Nové Akropolis v České republice

PODOBENSTVÍ O VORU

Jeden mnich putoval do kláštera, kde chtěl získat moudrost.

Na své dlouhé cestě přišel k široké řece a potřeboval se dostat na druhou stranu. Nikde v dohledu nebyl most. Posbíral tedy větve, rákosí, opracoval kmeny stromů a s vynaložením velké námahy si postavil pevný vor. Na něm pak bezpečně přeplul na druhý břeh. Hned se chtěl vydat na další pouť, ale najednou mu začalo být líto velkého úsilí, které vložil do stavby voru, a tak se rozhodl vzít jej s sebou. Co kdyby musel překonávat další vodní hladinu?

Vor byl dost těžký a objemný, a tak se jeho postup značně zpomalil. Už nepřemýšlel o cíli své cesty, ale pouze o voru, který byl každým dnem těžší a těžší.

Po nějaké době uviděl v dálce velké jezero a pocítil zadostiučinění, že jeho námaha se nyní zúročí a on svůj vor využije. Když přišel blíž, našel u břehu uvázanou loďku...

S ÚSMĚVEM JDE VŠECHNO LÉPE...

Čekají nás letní dovolené a vy možná ještě váháte, kam se vydat. Mohly by vám pomoci tipy jednotlivých znamení zvěrokruhu na oblíbené destinace.

Beran má rád známá a osvědčená místa, spíše v přírodě a pokud možno s co nejméně lidmi. Rád se vrací tam, kde se mu líbilo a kde načerpal nové síly.

Býk má velmi rád luxus, pohodu a dobré jídlo, a proto pro něj jsou tyto aspekty při výběru destinace rozhodující.

Blíženci s nadšením objevují nová a zajímavá místa, na stejné místo by podruhé nejeli ani náhodou. Jedině snad tehdy, pokud poprvé všechno nestihli prozkoumat.

Rak má na prvním místě citovou pohodu, jsou pro něj důležití především lidé, s nimiž cestuje. Na místě mu zase tolik nezáleží.

Lev především potřebuje nějaké dobrodružství a adrenalin, – strmé skály, kaňony, divoká řeka... – to je ta správná dovolená.

Panna ráda poznává, nevdá jí velká rušná města, ale současně touží i po panensky čistých, klidných a odlehlých místech. Nejlepší je kombinace obojího.

Váhy potřebují hlavně harmonii a klid. Když je mají v průběhu roku, rády o dovolené poznávají něco nového; když ne, tak upřednostní osvědčené a klidné místo, aby načerpaly síly.

Štír se nechá často ovlivnit radami přátel, dá na jejich doporučení. Ještě častěji ale pak bývá nespokojen. Měl by si vybrat sám.

Střelec potřebuje dobrodružství a oheň i na cestách. Vystřelí někam do tepla, ale ne na pláž, nýbrž za velrybami, na safari, do pouště apod.

Kozoroh pracuje i na dovolené, hlava mu nedovolí vypnout. Měl by si najít místo, kde není signál. Má rád osvědčená a jistá místa, kde ho nečeká žádné překvapení.

Vodnář má rád nové kultury, zážitky, na cestách rád poznává místní zvyky. Je pro něj lepší poznávat cizí země přímo mezi jejich obyvateli než trávit dovolenou v turistickém letovisku.

Ryby milují umění a kulturu, a proto vyhledávají taková místa, kde je najdou. Stejně tak si ale rády odpočinou, nejlépe s nějakou pochoutkou po ruce.

SYMBOLISMUS PLANETY URAN

Uranos byl pro starověké Řeky prvotním bohem nebes a zároveň nebem samotným. Na počátku věků ho sama ze sebe zrodila matka Země Gaia. Uranos se poté stal jejím chotěm, a vznikl tak první božský pár. Představuje Nebe, které má životodárnou sílu a svým deštěm oplodňuje lůno Země, jež je jeho protějškem. Společně dali život Titánům a dále Kyklopům a storukým obrům Hekatoncheirům. Bůh nebe však své potomky neměl v lásce a uvěznil je hluboko uvnitř Země v propasti Tartaru. To působilo Matce Zemi veliké utrpení, a tak přesvědčila nejodvážnějšího z Titánů, aby se otci postavil. Byl to Kronos, budoucí vládce všech bohů. Matka Gaia mu darovala srp, kterým Kronos svého otce navždy zbavil plodivých sil, a pak osvobodil své sourozence. Uranos byl svržen a jeho spojení s Gaiou bylo ukončeno. Symbolicky se jedná o okamžik oddělení nebe a země při tvoření světa.

Pod jménem Uran si však dnes většinou představíme sedmou planetu Sluneční soustavy. Jedná se o první planetu, která byla objevena díky vynálezu dalekohledu a nepatří tak do skupiny „klasických“ planet známých již od starověku. Zároveň je to nejvzdálenější planeta, kterou ještě lze za velmi příznivých podmínek spatřit pouhým okem. Objev nové planety uskutečnil v roce 1781 anglický astronom William Herschel. Jedná se shodou okolností o dobu, kdy v Evropě i za oceánem propukala celá řada revolucí a převratů, což je dění, které se symbolikou Uranu souvisí.

Nový člen Sluneční soustavy se původně měl jmenovat jinak. V úvahu připadalo i pojmenování po objeviteli. Německý astronom Johann Elert Bode nakonec prosadil, aby se pokračovalo v zaběhnuté tradici. Všechny dříve známé planety již nesly jména antických bohů. Bylo proto zvoleno jméno Uranos. Pořadí velkých planet tak odpovídá vztahům příslušných božstev. Nejdále od Slunce je Uran, praotec bohů. Následuje Saturn (řecký Kronos), který je jeho synem. Ještě blíže je Jupiter (řecký Zeus), který je synem Krona. Zeus se v řecké mytologii nakonec (po svržení Krona) stane vládcem nebe, králem bohů a pánem lidstva. Tomu odpovídá, že Jupiter je z uvedené trojice lidem na Zemi nejbliže a ze všech planet je největší.

Při určování astrologických korespondencí patří Uran mezi planety, jejichž vliv je dlouhodobý. Je tomu tak díky dlouhé oběžné době, která trvá 84 pozemských let. Znamená to, že celá lidská generace může sdílet stejné vlivy připisované této planetě. Takto se chovají všechny tzv. transsaturnské planety, které jsou od Slunce značně vzdálené. Oproti vnitřním planetám, jež rychle putují po nebeské klenbě a ovlivňují zejména náš každodenní

Život, vnější planety Sluneční soustavy plují po obloze pomalu a jejich pohyb odpovídá velkým cyklům našeho života. I velké věci však mohou přicházet náhle a nečekaně. Příkladem jsou dříve zmíněné převraty a revoluce.

Uran je planetou, která dle tradice vládne znamení Vodnáře, a z jeho oběžné doby vyplývá, že v každém znamení stráví sedm let. V astrologii se mu zejména připisuje schopnost vzepřít se tradičním pořádkům, originalita

a individualita. Je tedy spojen s objevy, novátorstvím a pokrokem. Vždy ale záleží na tom, jak jeho vliv člověk využije, může se také projevit jako neopodstatněná vzpurnost a nezodpovědnost. V pozitivním smyslu přináší objektivitu, důmyslnost, pokrokovost a osvícený duch. Lidé, kteří projevují jistou formu geniality, proto bývají ovlivněni právě Uranem.

Ing. Martin Müller

VĚDĚLI JSTE, ŽE...

...můžete navštívit antické památky, aniž byste cestovali až do Řecka či Itálie? Nedaleko našich hranic s Rakouskem leží pozůstatky římského města Carnuntum. Z Brna se tam autem dostanete za necelé dvě hodiny. Původně se jednalo o zimní vojenský tábor, který Římané založili roku 6 n. l. Roku 50 n. l. zde byl založen trvalý opevněný tábor legií, který se postupně rozrostl v město. Stal se součástí *Limes Romanum*, řetězce pevností, který chránil římské hranice. Díky výhodné poloze na Jantarové stezce (starobylá obchodní cesta vedoucí od Baltu ke Středozevnímu moři) se zde velmi dobře dařilo obchodu, a Carnuntum bohatlo.

Přestože zde probíhají vykopávky už od roku 1885, předpokládá se, že je odkryto jen 0,5 % původního osídlení. Díky rozsáhlé rekonstrukci ale můžete získat představu, jak takové římské město vypadalo. Nacházejí se zde zrekonstruované budovy, například *Luciův dům* ukazující život střední vrstvy carnuntských měšťanů, panská rezidence *Villa Urbana* a také veřejné lázně. Domy jsou opravené včetně výzdoby a vybavení interiérů. K vidění je i takzvaná Pohanská brána, pozůstatek památníku císaře Konstantina, a dále základy amfiteátru, velkých lázní a řady dalších staveb. V nedalekém Bad Deutsch-Altenburgu se nachází muzeum, kde jsou nálezy z Carnunta vystaveny.

V letech 172–175 n. l. zde během markomanských válek pobýval i Marcus Aurelius, římský císař s přídomek „filozof na trůně“. V Carnuntu vznikla část jeho filozofického deníku *Hovory k sobě*. Ukončujeme tedy náš článek citátem z tohoto díla a přejeme léto plné inspirace:

Každou chvíli dbej usilovně toho, abys konal svůj úkol se svědomitou a nestrojenou opravdovostí, s vřelou láskou k bližním, nezávisle a spravedlivě a aby ses nadobro vyprostil z myšlení na všechno ostatní... Vidiš, jak málo věcí stačí si osvojit, aby tvůj život plynul šťastně a bohulibě.

ZE ŽIVOTA NAŠÍ ŠKOLY

NAŠE PUBLIKACE

NA VELETRHU SVĚT KNIHY

- FILOZOFIE
- KULTURA
- DOBROVOLNICTVÍ

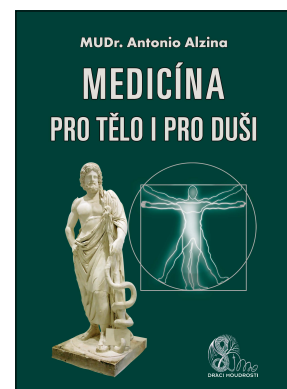
Ačkoliv řada z nás si s knihou tradičně spojuje spíše měsíc březen, největší knižní veletrh v České republice – Svět knihy – probíhá již mnoho let v měsíci květnu. Nová Akropolis se této akce každý rok zúčastňuje jako vystavovatel, stejně jako knižních veletrhů v Ostravě, Havlíčkově Brodě a nově také v Plzni.

Naše publikační činnost se postupně rozrůstá, a proto je účastníkům veletrhu na našem stánku vždy co nabízet. Dosud jsme vydali dvacet devět knih v pěti edičních řadách, třicet čtyři malých knížek „do kapsy“ v edici Fénix a také padesát čísel čtvrtletníku Zrcadlo kultury, který byl poté nahrazen elektronickým bulletinem, jehož 116. číslo máte právě před sebou. Texty našich publikací jsou nadčasové, a proto vystavujeme vždy nejen knižní novinky, ale i starší tituly, o které je mezi čtenáři stále velký zájem.

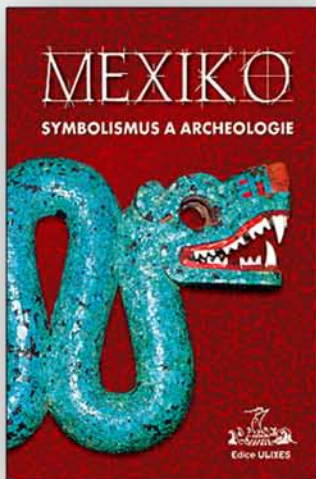
Novinkou pro tento rok je kniha španělského lékaře a filozofa Antonia Alziny *Medicína pro tělo i pro duši*. Člověk se od nepaměti zajímal o své zdraví, prevenci nemocí a jejich léčbu. Kniha nabízí pohled na medicínu starověkého Egypta, Řecka i období renesance. Najdeme v ní i zamyšlení nad některými lékařskými symboly, jako je caduceus nebo část věnovanou vztahu akupunktury a informatiky.

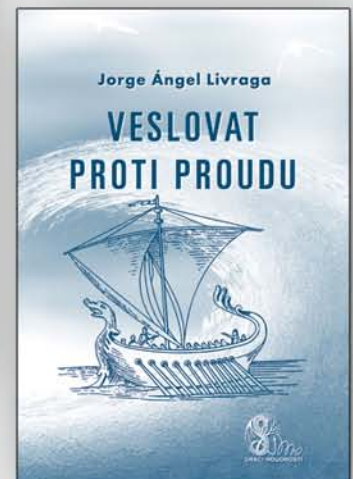
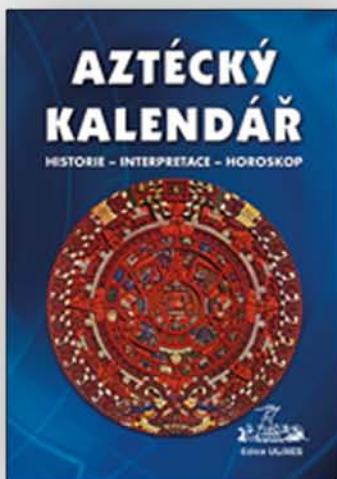
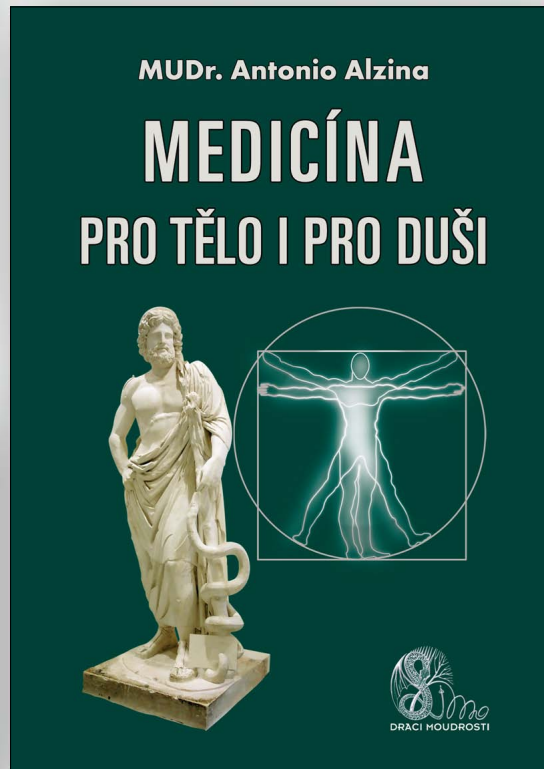
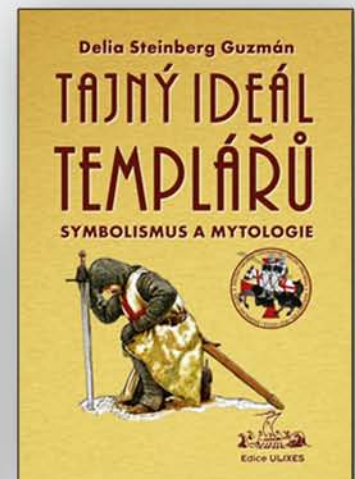
Svět knihy v Praze, který proběhl 9.–12. 5. 2019, byl dle tiskových zpráv rekordní, neboť jej navštívilo přes 50 000 milovníků knih. Mnozí z nich se zastavili i u našeho stánku v kolektivní expozici, aby si prohlédli naše publikace, a často se i zapojili do zajímavých rozhovorů o vystavovaných knihách nebo o našich přednáškách a dalších aktivitách, které pořádáme v devíti městech České republiky.

A pokud jste nás nestihli navštívit na knižním veletrhu v Praze, můžete nás vidět již v září na Světě knihy v Plzni.

KNIHY A REPRODUKCE ARCHEOLOGICKÝCH NÁLEZŮ Z CELÉHO SVĚTA

PRÁVĚ VYŠLO

V našich sídlech nebo na www.vecnakrasa.cz

GENIUS LOCI

Určitě jste již navštívili pár krásných míst s neopakovatelnou a okouzující atmosférou, kam byste se rádi vrátili. Ať už se jedná o starobylý chrám, vrcholek kopce, mořské pobřeží, tiché lesní zákoutí, sad na vesnici, křivolaké uličky historického centra města nebo nějakou malou zastrčenou kavárnu..., je jisté, že si vás tato místa podmanila svou jedinečnou atmosférou. Možná ale nevíte, že to způsobil *genius loci* – duch místa!

Začněme se zamyšlením nad tím, co je *místo*. Jedná se o pojem velmi široký a pružný; dá se rozprostřít na celou krajinu nebo jej lze zúžit jen na její malou část, ne větší než pár čtverečních metrů.

Každé místo je neopakovatelné, unikátní, má svůj osobitý charakter, vzhled, přírodní podmínky, vůni, svou *tvář* a identitu.

Jeho podoba se utváří po staletí; je výsledkem procesů, které zde probíhaly a probíhají; jako bájný pták Fénix se stále vyvíjí a proměňuje, zaniká a znovu se rodí.

Každé místo jako magnet *přitahuje k sobě své herce a diváky*³⁾: nabízí specifické možnosti, vyzývá k určitým aktivitám, plní určitou funkci – centrum města jinou než horský pramen.

Každé místo je živým ztělesněním mnoho-
vrstevnaté paměti, která nese více či méně zřetelné záznamy o komunikaci a o dramatických zápasech mezi různými aktéry, ať už se jedná o živly, horniny, rostliny, živočichy nebo lidské bytosti.

Místo je otiskem příběhů, které se zde odehrály. Tyto stopy a záznamy mohou při citlivém zkoumání vyplynout na povrch a zpřítomňo-

vat se v podobě struktur, tvarů, rýh a linií. Každé místo je proto plné odlišných významů, vypráví jiné příběhy a je nabitó specifickou energií. Souhrn všech těchto fenoménů na nás působí právě jako *genius loci*.

Pojem *duch* je ještě záhadnější. Zvláštního ducha může mít určité místo, ale také věc – předmět, nebo dokonce i časové či kulturní období. V tomto smyslu pak mluvíme například o duchu renesance, či o atmosféře šedesátých let.

V římské mytologii označoval pojem *genius* ochranného či strážného ducha neboli průvodce, který byl symbolicky zobrazován v podobě hada nebo postavy s rohem hojnosti. Později byla zdůrazňována jeho úloha inspirátora, kdy tento *génus* zprostředkoval vnímavé duši člověka geniální podněty a nápady. Proto bývá originální tvůrce a výjimečně nadaný člověk nazýván géniem.

Okouzlení, nebo odcizení?

Okouzující a duchovně nabitá místa vyhledávají lidé odpradáвна, protože mají moc silně působit na lidskou imaginaci a city, inspirovat nás ke snění a rozjímání; vzbuzují touhu po souladu a vznešenosti či poskytují osvobozující nadhled.

Ne náhodou Keltové meditovali v posvátných hájích, američtí Lakotové hledali svou životní vizi na vrcholcích kopců. Ne náhodou postavili Češi svůj Vyšehrad na skále nad Vltavou a Řekové svůj Parthenon na Akropolis. Také umělci se často nechávali inspirovat duchem místa – zejména romantičtí autoři jako byli Mácha, Goethe nebo Wágner.

Snahou našich předků bylo na ducha takových míst citlivě navázat, využít jej a harmonicky s ním souznít. Pracovali tak, aby se spojili s jeho energií a zdůraznili jeho stávající kvality, spíše než aby postupovali proti jeho přirozenosti a násilně se ho pokoušeli přeměnit v něco jiného.

Hluboce procítěný a harmonický vztah k místu a krajině je krásně vyjádřen v řeči náčelníka Seattla: *Třpytící se voda proudící v potocích a řekách není jen voda, ale krev našich předků. Když vám tuto zemi prodáme, musíte si pamatovat, že je svatá a musíte učít své děti, že je svatá a že každý prchavý odraz v průzračné vodě jezer vypráví o událostech ze života mého lidu. Zurčení vody je hlas otce mého otce. Řeky jsou našimi bratry, zahánějí naši žízeň...*²⁾ Člověk a místo se prostupují, souzní – jedno je součástí druhého a spolu tvoří nedělitelný celek, tak jako organismus a prostředí, které obývá.

Naproti tomu, takzvaný bílý muž – typický představitel dominantní euro-americké průmyslové a konzumní společnosti – vnímá krajinu a vztah k ní odlišně: *Jeden kus země je pro něj stejný jako jiný, neboť je cizincem... a bere si od země, cokoliv potřebuje. Země mu není bratrem, ale jeho nepřítelem, a když si ji podrobí, jde dál. Nechává za sebou hrob svého otce a nezajímá se o něj. Unáší zemi svým dětem a nezajímá ho to... Zachází se svou matkou, zemí a se svým bratrem stejně jako s věcmi k nákupu, drancování a k prodeji, jako jsou ovce nebo lesklé perly. Jeho hlad pohltí zemi a zanechá po sobě pouze poušť.*²⁾

Dnes stále více lidí tráví svůj čas v uzavřených prostorách budov, v místnostech a dopravních prostředcích, před obrazovkou počítače, tabletu, telefonu či televize, s omezeným přímým kontaktem se svým přírodním a lidským okolím. Méně chodíme ven, méně vnímáme, co se kolem nás děje... Málokdo z nás má ve městě zahrádku, a proto je nám jedno, zda je venku sucho, nebo prší – netýká se nás to, příroda je jen kulisou za okny.

Neidentifikujeme se s místem, na kterém žijeme, a proto je nám lhostejné, co se zde odehrává. Vyčlenit se, zavřít dveře – doslovně i přeneseně – je tak snadné... Často totiž hned za nimi, tedy přímo před naším prahem, začíná země nikoho, prostor těch druhých, cizí území, kde je dovoleno téměř vše. Cesta do práce je pouhým dopravním koridorem, kterým je nutné projít, abychom se dostali z bodu A do bodu B. Průmyslová architektura je si strojově podobná, neúctná a nepřátelská ke snění. A komu se tady nelíbí, může se přestěhovat! Ale není to jen útěk? Žijeme v odcizeném světě bez významu a smyslu, který nám nepatří, v pustině bez ducha. Proto si přestáváme vážit sebe sama i světa okolo nás.

Při necitlivém zasahování do přírody nedochází jen k devastaci životního prostředí a k devalvaci estetické hodnoty krajinné scenerie, ale také k narušení jemnějších struktur a vztahů lidské komunity.

Dochází k narušení vzpomínek a příběhů, které jsou na tato místa navázány a které vtiskly krajině její význam a hodnotu.

Každý obyvatel zanechal jinou stopu na její tváři a přispěl svou troškou k utváření bohatství její duše. Půda, kterou obdělával můj děd a která mu dávala chléb, v sobě nese pečeť jeho práce, energii jeho úsilí a zápasu; ovocný strom, který zasadila babička a který dnes sytí její vnuky, mi umožňuje pocítit kontinuitu lásky a hodnotu práce a oběti; starobylý smírčí kříž, který vztyčily čísi ruce v poli z potřeby vykoupení a odpuštění, mi připomíná mé vlastní chyby a pokusy o nápravu a usmíření.

Proto bychom měli mít na vědomí, že *kde se zničí místo, tam se zničí i kultura, následuje sociální i osobní znehodnocení...*⁵⁾ Taková fyzická destrukce nakonec ústí v pocit duchovní prázdnoty, vykořenění a odcizení. Lidé ztrácejí svůj duchovní domov v tomto světě a přestávají být skutečně lidmi.

Zde je nutné podotknout, že tento výčet negativ naštěstí neplatí všeobecně a že naopak existuje mnoho hezkých příkladů vztahů k místu a krajině. Výše uvedené tendence jsou jasně patrné spíše ve větších aglomeracích. Jak to napravit? Existuje řešení?

Sblížení se s místem

*Ze sbližení s místem vyvěrá smysluplný život.*¹⁾

Thomas Moore nám ve své knize *Návrat k okouzlení* připomíná, že duše člověka má bytostnou potřebu pravidelných výletů do říše okouzlení – jinými slovy: existuje typicky lidská touha po transcendenci, sebe-přesahování – potřeba vystupování z vězení svého omezeného ega a NAD úmornou rovinu povrchní a všední existence bez hlubšího smyslu a prožitku. *Okouzlení je nadvládou duše, stavem, který nám umožňuje být ve spojení... láskyplném a intimním... se světem, který obýváme, a s lidmi, kteří tvoří naše rodiny a společenství. Okouzlení ...promlouvá k duši, k tajuplným hlubinám srdce a imaginace, kde nalézáme zdroj veškerých*

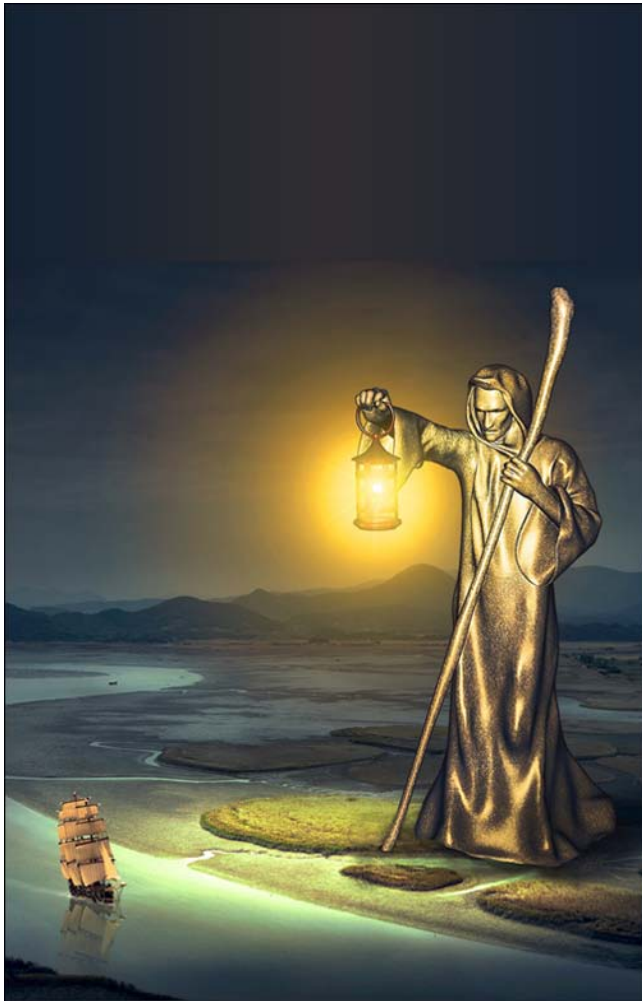

*hodnot, lásky a sbližení se světem kolem nás.*¹⁾

Okouzlení nacházíme v kontaktu s přírodním světem a obecně se vším, co je živé a co má duši: západ Slunce, jedinečně tvarovaný kámen, zděděný předmět nebo ručně vyrobený hrnek s otiskem prstů jeho tvůrce. *Okouzlení nelze nalézt v abstraktu: potřebujeme působivé fyzické předměty (a místa), aby poskytly tělo duchům, již obývají naše města a vesnice...*¹⁾

Renesanční filozof Marcilio Ficino byl přesvědčen, že *všude je svět živý a dýchá, a (proto) my můžeme vstřebávat jeho ducha. Vyzývá nás, abychom zvali ducha a duši do nitra věcí, a ne je z nich vyháněli...* Popisované vydechování a vdechování ducha souvisí s inspirací, jakožto způsobem vyživování duše jemnou duchovní potravou: idejemi, krásou, harmonií, čistotou...

*Duše není mechanickým problémem, který je nutno vyřešit; je bytostí, kterou je třeba žít.*¹⁾

Marcilio Ficino proto doporučuje navštěvovat místa s duší, mít v úctě místní duchy, to znamená pečovat o objekty, které obývají: o jejich obrázky, sošky a kapličky; obecně respektovat to, co je pro druhé posvátné – hranice území a speciální pravidla chování, která je tam třeba dodržovat. Je možné si přenést kousek ducha místa domů, třeba prostřednictvím drobného upomínkového předmětu, postačí i malý kamínek. Můžeme se jej pokusit zachytit pomocí deníkového záznamu, kresby, básně, fotografie. Když si tento suvenýr doma důstojně vystavíme a pravidelně o něj pečujeme, bude nadále vyzařovat kouzlo daného místa a sytit naši duši.

Naše kořeny a naše cesty

Kdybychom skutečně dokázali mít rádi místo, kde jsme se narodili, a místo, kde žijeme, a umožnili jeho historii, geografii a duchu vstoupit do našich životů a ovlivňovat je v každodenním aspektu, pak bychom možná

nebyli plni strachu z neznámého a jiného... a dokázali bychom najít bezpečnou půdu pod nohama. ¹⁾

Zkusme zakořenit v místě, kde žijeme a být tam opravdu doma – nejprve se o něj začneme více zajímat, pak mu začneme lépe rozumět, a nakonec nám na něm začne opravdu záležet, protože ho dokážeme docenit a budeme ho mít rádi. Odměnou za vynaložené úsilí získáme svět, který je přátelštější, krásnější a lidštější...

Je před námi léto, kdy se rádi vydáváme na cesty a za poznáním nových míst. Zkuste někdy nechat turistické průvodce a mapy v kufříku. Vyrazte do města nebo do krajiny jen tak, bez přípravy. Nechte se unášet kompasem své duše, sejděte z označené cesty... Otevřete se vnitřnímu vedení intuice a dovolte duchu místa, aby vás oslovil a přitáhl si vás. Pak s ním navažte komunikaci všemi smysly: dívejte se, dotýkejte se, nasávejte, prociťujte a naslouchejte... celou bytostí. Je možné, že pak zjistíte, že jste tímto výletem získali víc, než jen puchýře na nohou a pár kusých informací... Zjistíte, že jste návštěvou místa s geniem loci nasýtli a občerstvili svou duši, která touží po transcendenci a okouzlení, po doteku toho, co nás přesahuje a trvá.

Mgr. Zbyněk Machetanz

Použitá literatura:

- 1) Thomas Moore: Návrat k okouzlení. Talpres, Praha 1997.
- 2) Jsme částí země - Řeč náčelníka Seattla, Zvláštní vydání, 1993, ISBN 80-85436-24-8.
- 3) Jiří Sádlo: Duše Krajiny, Geografické rozhledy 4/08-09
- 4) Václav Cílek: Genius loci (K fenomenologii architektury), časopis Vesmír, 1994/11.
- 5) Václav Cílek, Pavel Mudra, Vojen Ložek a kol.: Vstoupit do krajiny: O přírodě a paměti středních Čech. Dokořán. Praha 2004

KURZ SROVNÁVACÍ FILOZOFIE A PSYCHOLOGIE VÝCHODU A ZÁPADU

Tento kurz nabízí přehled nejvýznamnějších základních poznatků o člověku, univerzu, životě a společnosti, které nám zanechaly civilizace Východu i Západu.

PROČ JE KURZ UŽITEČNÝ?

- Abychom lépe poznali sebe sama: etické otázky jednotlivce;
- Abychom do svého života vložili hloubku a nadčasovost;
- Abychom pochopili okolnosti, v nichž žijeme: hledání spravedlnosti ve společnosti, soužití mezi lidmi;
- Abychom byli hlavními tvůrci lepší budoucnosti: význam dějin pro pochopení současnosti a toho jak dnes žít a aktivně vytvářet budoucnost.

Součástí kurzu jsou cvičení rozvíjející důležité schopnosti člověka inspirovaná probíranými tématy.

TÉMATA KURZU

ČLOVĚK SÁM SE SEBOU - ZÁHADA ŽIVOTA

ČLOVĚK A JEHO PŘIROZENOST

TISÍCILETÁ INDIE

MOUDROST TIBETU

BUDDHISMUS

ČÍNA

EGYPT

ARISTOTELES

NEOPLATONIKOVÉ

ČLOVĚK A SPOLEČNOST - ČLOVĚK A SOUŽITÍ

PLATONSKÁ TRADICE

ŘÍM A OBČANÉ SVĚTA

FORMY USPOŘÁDÁNÍ SPOLEČNOSTI

ČLOVĚK V PRŮBĚHU DĚJIN - MÝTUS A DĚJINY

STARODÁVNÉ VĚDY

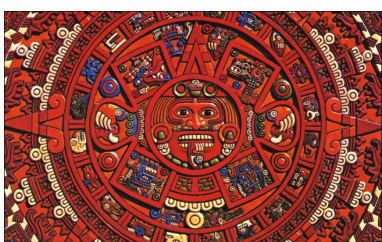
www.akropolis.cz

KURZ FILOZOFIE A PSYCHOLOGIE VÝCHODU A ZÁPADU

Kurz 13 x 2 hodiny

Kurz nabízí přehled nejvýznamnějších základních poznatků o člověku, univerzu, životě a společnosti, které nám zanechaly civilizace Východu i Západu. Ty utvářejí opravdový pramen inspirace pro člověka, který si klade velké otázky a čelí osobním a společenským výzvám života. Je rozdělen do tří základních modulů: první se věnuje poznání o člověku samotném (Kdo jsem?), druhý jeho vztahu k ostatním lidem a schopnosti vzájemného soužití a poslední modul zkoumá stopy jednotlivce i lidstva napříč dějinami (Odkud přicházíme a kam směřujeme?).

AZTÉCKÝ KALENDÁŘ

Přednáška s videoprojekcí

Tento unikátní kalendář vytvořily indiánské kultury Mezoameriky. Symbolicky vypráví historii světa a lidstva, zaznamenává cykly planet, umožňuje zvolit vhodný okamžik k jednání, předvídat budoucnost či přiřadit člověku znamení a z něho vyplývající příležitosti pro jeho život.

POSVÁTNÁ GEOMETRIE

Přednáška s videoprojekcí

Co má společného molekula DNA s oběhem planet kolem Slunce? Co spojuje krásu umění a pokroky ve vědeckém bádání? Velké civilizace starověku znaly zákon kreace hmotného světa prostřednictvím matematicko-geometrické geneze forem (Platonova tělesa) a číselných proporcí (zlatý řez).

KARMA: OSUD A SVOBODNÁ VŮLE

Přednáška

Je náš osud předurčen, nebo kráčíme společně k cíli a na každém z nás záleží, jak a kudy cesta ubíhá? Proč nekráčíme všichni stejně a nejsme stejní? Mnohá učení východní i západní tradice vysvětlují, jak můžeme svůj osud uchopit do vlastních rukou, méně se trápit a dosáhnout štěstí.

MAHÁTMA GÁNDHÍ

Přednáška ke 150. výročí jeho narození

Jeden z největších indických duchovních vůdců. Prosazoval filozofii aktivního, ale nenásilného odporu (satjáhraha), a nakonec 15. srpna 1947 dovedl Indii k nezávislosti. Celý život ho vedla snaha o dosažení Pravdy. Den jeho narození, 2. říjen, byl OSN vyhlášen jako Den nenásilí.